

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen

i

Aalborg Kathedralskole

i Juli 1854.

Inhold:

1. Fortegnelse over Skolens naturvidenskabelige Samlinger.
  2. Skoleefterretninger.
-

AALBORG.

Trykt hos Karl Bech.

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen

i

AALBORG KATHEDRALSKOLE

i

Juli 1854.

Indhold:

1. Fortegnelse over Skolens naturvidenskabelige Samlinger.
  2. Skoleefterretninger.
-

AALBORG.

Trykt hos Karl Bech.

FORTEGNELSE

over

Aalborg Kathedralskoles naturvidenskabelige Samlinger.

A. Det naturhistoriske Kabinet.

B. Det fysiske Kabinet.

A. Det naturhistoriske Kabinet.

---

1. Den zoologiske Samling.

I. Skeletter.

a. *Mammalia* (Pattedyr.)

1. *Cercopithecus sabaeus* (Marekat). Han.
2. *Vespertilio auritus?* (Flagermus, Astenbakke.)
3. *Talpa europaea* (Muldvarp).
4. *Felis domestica* (Kat).
5. *Lepus cuniculus* (Kanin).

b. *Aves* (Fugle).

6. *Colymbus septentrionalis* (Lom).
7. *Larus canus* (Stormmaagen). Island.

c. Reptilia (Krybdyr).

8. *Testudo carbonaria* (Land-Skildpadde).

d. Batrachia (Padder).

9. *Rana temporaria* L. (Frø).

e. Pisces (Fiske).

10. *Gadus Morhua* (Torsk).

II. Kranier.*a. Mammalia* (Pattedyr).

1. *Cebus* sp. (Saju). _____
2. *Canis familiaris* (Hund). [Defekt.]
3. *C. vulpes* (alm. Ræv).
4. *C. lagopus* (Fjeldræv).
5. *Phoca grønlandica* (Svartside, Sæl).
6. *Lepus timidus* (Graahare). Hun. Sælland.
7. *Ovis aries* (Husfaaret).
8. *Equus caballus* (Hest).
9. *Sus scropha* (Svinet).

b. Reptilia (Krybdyr).

10. Hovedet af en lille Krokodil.

Endvidere haves: et Brudstykke (Ansigtet) af Hovedskallen af et Menneske, en Pandeskal med Gevirer af en Raabuk (*Cervus capreolus*), en (defekt) Kindtand af den asiatiske Elefant (*Elephas indicus*), et Stykke af en Overkjæbe med paasiddende

Barder af en Bardehval; endelig 2 Skaller (1 større og 1 mindre) af en Landskildpadde (*Testudo geometrica*), Skallen af en anden Land-Skildpadde (*Testudo sp.*); desuden nogle Tænder af forskjellige Pattedyr.

III. Udstoppede Dyr.

a. *Mammalia* (Pattedyr).

1. *Cercopithecus Mona* (Marekat).

---

2. *Vespertilio proterus* (Flagermus, Aftenbakke).

---

3. *Talpa europaea* (Muldvarp).

---

4. *Mus decumanus* (Vandringsrotten, den brune Rotte).

b. *Aves* (Fugle).

1. *Falco (Haliaëtus) albicilla* (Havørn, Fiskeørn). Grønland.
2. *Strix aluco* (Natuglen).

---

3. *Muscicapa atricapilla* (Fluesnapper).
4. *Turdus viscivorus* (Misteldrossel, dobbelt Kramsfugl). Han. Skaane.
5. — *musicus* (Sangdrossel).
6. *Anthus arboreus* (Træpiber).
7. — *pratensis* (Engpiber). Jylland.
8. *Nectarinia cyanea* (blaa Honningfugl.) Brasilien.
- 9.a.—9.b. *Regulus crococephalus* (s. *cristatus*) (Fuglekonge). Han og Hun.
10. *Parus coeruleus* (Blaamejse). Jylland.
11. *Sitta europaea* (Spætmejse). Jylland.
12. *Bombycilla garrula* Temm. (Silkehale, Sidensvands). Hun? Sælland.

13. *Corvus corax* (Ravn). Unge. Jylland.
14. *Corvus (Garrulus) glandarius* L. (Skovskade). Sælland.
- 15a.—15b. *Sturnus vulgaris* (Stær). Han og Hun. Jylland.
16. *Emberiza miliaria* (Kornværling, Kornlærke). Jylland.
17. *Fringilla carduelis* (Stillids). Jylland.
18. *Trochilus* sp. sp. (Kolibri). Brasilien. [8 Stykker; (i Skind)].
19. *Merops apiaster* (Biæder, Bisluger). Afrika.
20. *Picus major* L. (stor Flagspæt). Han. Sælland.
21. *Rhamphastos chlororhynchus* Temm. (Peberfugl, Tukan). [I Skind].

---

22. *Columba turtur* (Turtelduen).
23. *Tetrao tetrix* (Urfugl). Han. Jylland.
24. — *Bonasia* (Hjerpen). Sverrig.
25. *Lagopus alpinus* (= *Tetrao Lagopus*) (Rype). (I Vinterdragt.)
26. *Perdix rubra* (Agerhøne). Bordeaux.

---

27. *Ardea egretta* (Sølvhejre).
28. *Vanellus cristatus* (Vibe). Færø.
29. *Hæmatopus ostralegus* (Strandskade). Sverrig.
30. *Limosa rufa* (Kobberhøne). (I Vinterdragt.) Sverrig.
31. *Totanus calidris* (Klire).
32. *Tringa islandica* (Ryle). [I Vinterdragt. (Staalsneppen.)] Jylland.
33. *Tringa (Machetes) pugnax* (Brushane). (I Sommerdragt.) Sælland.
34. *Phalaropus hyperboreus* (Vandtræder, Odinshanen). (I Foraarsdragt.) Færø.
35. *Rallus aquaticus* L. (Vandrix). Han. Sælland.
36. *Gallinula crex* (*Crex pratensis*) (Vagtelkonge, Engsnaren.) Jylland.
37. *Parra Jacana* L. (Sporevinge). [I Skind.]

38. *Fulica alra* (Vandhøne, Blishøne). Jylland.
39. *Colymbus glacialis* (Lom). Færø.
40. *Alca torda* (Tordalken). Jylland.
41. *Uria grylle* (Tejste). Unge. Færø.
42. *Sterna birundo* (Tærne). Unge.
43. *Lestris parasitica* (Strunjæger, Kjove). Unge. Færø.
44. *Anser arvensis* (Agergaas). Jylland.
- 45a.—45b. *Anas Boschas* (Stokand). Han og Hun. (Begge i Vinterdragt.) Jylland.
46. *Anas (Fuligula) marila* (Bjærgand). Jylland.
47. — (*Melanitta*) *fusca* (Flejlsand). Han. Jylland.
48. — (*Glaucion*) *glacialis* (Havlit). Jylland.
49. — (*Somateria*) *mollissima* (Eddersugl). Han. Jylland.
50. *Mergus albellus* (Skallesluger). Holsten.

IV. Dyr i Spiritus.

a. *Mammalia* (Pattedyr).

1. *Hapale* (Jacchus) sp. (Silkeabe).

b. *Reptilia* (Krybdyr).

1. *Testudo græca* (Land-Skildpadde). [Ældre Dyr.]

2. *Zootoca vulgaris* (Skovfirbenet)
3. *Platydactylus guttatus*.
4. *Calotes ophiomachus* Merr. (Galeote).
5. *Polychrus marmoratus* Cuv. (Farverøgle).
-
6. *Coronella Merremii* Schl. (Merrem's Glatsnog). Brasilien.
7. *Dendrophis liocercus* NWied. (Metalslange, Træslange).
8. *Hydrophis* sp. (Havslange).
9. *Vipera* (*Pelias*) *berus* (Hugorm).

c. Batrachia (Padder).

1. *Rana platyrrhinus* Stp. (= *R. temporaria* L.) (Den butsnudede Frø).
2. *Bufo vulgaris* (Skrubtudsen).
- 3a. — *variabilis* (Grøntudsen).
- 3b. Larve (Haletudse) af *Bufo variabilis*.
- 4a.—4b. *Triton punctatus* Cuv. (den glatte Vand-Salamander). Han og Hun. [Flere Stykker.]
- 4c. Larver (2) af *Triton punctatus* Cuv.

d. Pisces (Fiske).

a. Chondracanthi (Bruskfiske).

1. *Raja* sp. (Rokke). Middelhavet.
2. *Petromyzon marinus* (Lampret).

b. Ostacanthi (Beenfiske).

3. *Diodon novemmaculatus* Cuv. (Tværland, Pindsvinefisk).
4. *Ostracion bicaudalis* L. (Kuffertfisk).
5. *Hippocampus brevirostris* Cuv. (Søhest).
6. *Pleuronectes argus* (Flynder). Vestindien.
7. *Echenëis Remora* L. (Sugefisk). Unge.
8. *Muræna zebra* (Aal). Java.
9. *Gobius* sp. (Kuthing).
10. *Trachinus draco* L. (Fjæsing).
11. *Trigla lineata* (Knurhane). Middelhavet.
12. *Trigla an Gurnardus?* (Knurhane).
13. *Aspidophorus cataphractus* (Pandserulk).
14. *Scorpæna bufo* (Skorpæne). Vestindien.
15. *Caranx trachurus* L. (Stekker).
16. *Cepola rubescens* Cuv. (Baandfisk). Middelhavet.

17. *Chætodon striatus* (Haartand). Vestindien.
18. *Holacanthus tricolor*. Vestindien.
19. *Spirobranchus capensis* Cuv. Kap.
20. *Amphisite scutata*.

e. Insecta (Insekter).

1. *Scolopendra* sp. (Skolopender, Skolorm).

f. Arachnidæ (Edderkopagtige Leddyr).

1. *Scorpio* sp. (Skorpion).
2. *Trombidium* sp. (Flejlsmidde). Guinea.
3. *Nymphon* sp. Norge.

g. Crustacea (Krebsdyr).

1. *Grapsus* sp. [2 Stykker.] Middelhavet.
2. *Pagurus* sp. (Eremitkrebs, Bernhardskrebs). Vestindien.
[I et Sneglehus (af *Fasciolaria tulipa*).]
3. *Peneus Caramota?* St. Croix.
4. *Palæmon Jamaicensis*. Vestindien.
5. *Galatea strigosa*. Middelhavet.
6. *Cyamus ceti* (Hvallus).
7. *Apus productus* (Damrokken).
8. *Caligus* sp. Finmarken.
9. *Læmargus muricatus*.
10. *Clavella hippoglossi*. [Af en Helleflynder.]
11. *Lernæopoda elongata*. Grønland.
12. *Anchorella* sp. [Paa Gjællerne af en Torsk.]
13. *Lernæa cornuta?*
14. *Lepas* sp. (Andeskjæl). [3 Stykker.]
15. *Pentalasmis falcata* Leach? [3 Stykker.]

h. Vermes (Orme).

1. *Aphrodite aculeata* (Sømus, Guldmusen).
2. *Amphinome carunculata*.
3. *Lepidonote punctata*.
4. *Nereis* sp. (Nereide).
5. *Sabella* sp. Vestindien.
6. *Arenicola piscatorum* (Sandorm).

---
7. *Nemertes* sp. (Slimbændel). Grønland.
8. *Planaria* sp. (Fladorm). Atlanterhavet.
9. *Hexacotyle* sp. [Af en Fiskegjælle.]

---
10. *Gordius aquaticus* (Strængorm).
11. *Ascaris* sp. (Spolorm). [Af en Sælhund.]
12. *Echinorhynchus gigas* (Kradser). [Af et Svin].
13. *Echinorhynchus* sp. (Kradser). [Af en Fugl?]

---
14. *Echinococcus* sp. [Af en Lever.]
15. *Ligula* sp. (Remorm).

i. Cephalopoda (Hovedføddede).

1. *Octopus Americanus* Bl. (Otlefod). St. Croix.
2. *Onychoteuthis* sp. (Hage-Blæksprutte).
3. *Ommatostrephes Bartramii*. Vestindien.

k. Cephalophora (Snegle).

1. *Buccinum undatum* (Krukkesnekke, Kinkhorn).
2. *Chiton asellus* (Kjølskjæl).
3. *Doris liturata* (Doride). Grønland.
4. *Bullæa aperta*. Middelhavet.

l. Echinodermata (Pighudedede).

1. *Holothuria pentactes* (Søpølse). Grønland.

---

2. *Cidaris Lam* sp. (Pind-Igelkjær).
3. *Asterias* sp. (Søstjærne). Middelhavet.
4. *Ophiura* sp. (Slægestjærne):

m. Acalephæ (Gopler).

1. *Medusa digitalis* (Vandmand). Grønland.
2. *Medusa* sp. (Vandmand). Atlanterhavet.
3. *Coryne* (= *Synydra*) parasitica.
4. *Diphyes* sp. (Dobbeltgople). [Med begge Klokker]. Oceanet.
5. *Porpita* sp. (Bruskgople). Oceanet.

n. Zoophyta (Plantedyr).

1. *Actinia rubra* (Søanemone). Grønland.
2. *Actinia* sp. (Søanemone).

V. Tørrede Gjenstande.

Tvende Foderboller (Bezoarsten) af Drevtyggeres Mave.

Insecta (Insekter).

En tildels mindre vel vedligeholdt Samling, opstillet i 6 Kasser.

Crustacea (Krebsdyr).

1. *Calappa* sp.
2. *Astacus fluviatilis* (Flodkrebsen).

Cephalopoda (Hovedføddede).

Rygskallen (os sepiæ) af en *Sepia* (Blæksprutte).

Skallen af *Nautilus pompilius* (Skibsbaad).

Cephalophora (Snegle).

Forskjellige Sneglehus (af *Strombus gigas* og fl.).

Acephala (Muslinger).

Forskjellige Muslingskaller (af *Pecten* sp. og fl.).

Echinodermata (Pighudede).

1. *Echinus esculentus* (Søpindsvin, Igelkjær). [Stor, med Piggene.]
2. *Echinus* sp. (Søpindsvin, Igelkjær). [2 mindre, uden Piggene.]
3. *Asterias* sp. (Søstjærne). [Med flere (12) Straaler.]
4. *Ophiura* sp. (Slængestjærne).

Zoophyta (Plantedyr).

1. *Fungia agariciformis* (Paddehatkoral, Svampkoral). [2 Stykker.] Røde Hav.
2. *Oculina ramea* (Øjekoral).
3. — *prolifera* (Øjekoral). [2 Stykker.] Nordsøen.
4. *Astræa* sp. (Stjærnekoral). [2 Stykker.]
5. *Mæandrina* sp. (Labyrinthkoral). [2 Stykker.]
6. *Favia* sp.
7. *Tubipora* sp. (Orgelkoral). Røde Hav.
8. *Isis hippuris* (Ledkoral).
9. *Pennatula* sp. (Søsjær).
10. *Pulmonaria* sp.
11. *Sertularia* sp.

VI. 2 Gibbsfstøbninger

af det fossile Krybdyr *Pterodactylus* (Flyvesirben), og

af en Fingefod af det fossile Krybdyr *Ichthyosaurus* (Fiskefirben).

2. Den botaniske Samling.

Tvende Herbarier, et ældre i 2 Bind og et nyere, samlet i
i Danmark og Hertugdømmerne, i Hæfter.

En kapselagtig Frugt.

En nødagtig Frugt.

3. En Forsteningssamling

paa 100 Arter.

Nr. 1—11. Planteforsteninger.	Nr. 31—34. Krinoideer.
— 12. Foraminiferer.	— 35—53. Brachinopoder.
— 13—17. Uægte Koraller.	— 54—62. Muslinger.
— 18—20. Ægte Koraller.	— 63—79. Snegle.
— 21—22. Svampe.	— 80—92. Blæksprutter.
— 23. Bryozoaer.	— 93—96. Krebsdyr.
— 24. Graptolithier.	— 97—100. Fiske.
— 25—30. Echinider.	

4. Den mineralogiske Samling

(Indeholdende Mineralier, Bjærgarter og
Krystalmodeller).

I. Oryktognostiske Mineralier.

a. Elementer.

1. Kobber.	4. Guld.
2. Sølv.	5. Svovl.
3. Grafit.	

b. Svovlforbindelser.

6. Kobberglans.	12. Broget Kobbermalm.
7. Zinkblende.	13. Graa Spydglangs.
8—9. Blyglans.	14. Rødgylden.
10. Zinnober.	15—16. Glanskobolt.
11. Kobberkis.	17—18. Svovlkis.

c. Illede Forbindelser.

19. Bjærgkrystal.	44. Talk.
20—21. Kvarts.	45. Andalusit.
22. Amethyst.	46. Cyanit.
23. Røgtopas.	47. Sappinin.
24. Chalcedon.	48. Stavrolith.
25. Rosenkvarts.	49. Kaolin.
26. Hornsten.	50—52. Feldspath. (Orthoclas.)
27. Træsten.	53. Albit.
28. Jaspis.	54. Spodumen.
29. Porcellænsjaspis.	55. Skapolith.
30. Flint.	56. Obsidian.
31. Agat.	57. Chabasit.
32. Halvopal.	58. Stilbit.
33. Kiselsinter.	59. Mesotyp.
34. Menilit.	60. Apofyllit.
35. Sahlit.	61. Heulandit.
36. Avgit.	62. Tæt Zeolith.
37. Kokkolith.	63. Epidot.
38. Tremolit.	64—67. Granat.
39. Asbest.	68. Kolofonit.
40. Bjærgtræ.	69. Pyrop.
41. Hornblende.	70—71. Glimmer.
42. Anthofyllit.	
43. Serpentin.	72—73. Tungspath.
	74. Coelestin.

75—77.	Gips.	91.	Marmor.
78.	Boracit.	92.	Blyspath.
79.	Datolith.	93.	Malachit.
80.	Turmalin.	94.	Rubin.
81.	Turmalin.	95.	Smirgel.
82.	Lazolith.	96.	Jærnglans.
83—84.	Tinsten.	97.	Rødjærnsten.
85.	Rutil.	98.	Brunjærnsten.
86—89.	Kalkspath.	99.	Myremalm.
90.	Kalkstalaktit.	100.	Manganit.
		101.	Magnetjærnsten.

d. Chlor- og Fluorforbindelser.

102.	Kogsalt.	105—106.	Flusspath.
103.	Apatit.	107.	Topas.
104.	Grøn Blymalm.	108.	Kryolith.

H. Bjærgarter og Forsteninger navnlig til at oplyse Skandinaviens geognostiske Forhold.

a. Almindelige Bjærgarter.

109.	Granit.	118.	Glimmerskifer.
110.	Hornblendesten.	119.	Lerskifer.
111.	Diorit.	120—121.	Sandsten.
112.	Basalt.	122.	Overgangskalk.
113.	Porphyr.	123.	Koralkalk.
114.	Mandelsten.	124.	Maastrichtkalk.
115.	Begsten.	125.	Kalksinter.
116.	Lava.	126.	Martørv.
117.	Gneus.		

b. Specielle Bjergarter.

127—129. Granit.		159. Belemnites mucronatus.
130. Grønsten.	Bornholm.	Grs. Skaane.
131. Overgangssandsten.		160. Nautilus Danicus.
132. Lerskifer.		161. Pleurotomaria.
133. Alunskifer.		162. Cypraea.
134. Anthrakolith.		163. Mytilus ungulatus.
135. Overgangskalk.	M. U. H.	
136. Overgangsskifer.	164. Area.	
137. Orthocera.	165. Pecten subaratus.	
138. Leptana depressa.	166. Spondylus truncatus.	
139. Atrypa reticulata.	167. Exogura auricularis.	
140. Terebratula Wilsonii.	168. Ostrea reflexa. M. U. H.	
141. Bituminøs Mergelskifer.	Faxø.	
142. Keupersandsten.	169. Ostrea diluviana.	
143. Gryphaea arcuata. Lias.	Grs. Skaane.	
144. Lithografisk Skifer.	170. Terebratula flustracea.	
145. Pterophyllum comp-	Jura.	
146. Kulskifer.	Faxø.	
147. Jærnsten fra Bornholm.	171. Crania nummulus. Grs.	
148. Ler fra Bornholm.	Skaane.	
149—150. Kul fra Bornholm og	172. Ananchytes.	
Grønland.	173. Galerites.	
151. Løs Grønsandsten. Lel-	174. Cyathidium hotopus. M.	
linge.	U. H. Faxø.	
152. Saltholmskalk.	175. Moler. Fur.	
153. Faxøkalk.	176. Sandsten. Sild.	
154. Limsten.	177. Brunkul. Jylland.	
155. Blegekrit.	178. Rav.	
156. Flint.	179. Isocardia cor.	
157. Hajtand.	180. Fusus corneus.	
158. Brachiurus rugosus.	Faxø.	

III. Islandske Mineralier og Bjærgarter.

181. Svovl.	190. Havnefjordit.
182. Hversalt.	191. Christianit.
183. Kalkspath.	192—194. Lava.
184. Stilbit.	195—197. Obsidian.
185. Mesotyp.	198—199. Pimpsten.
186. Heulandit.	200—204. Lava.
187. Iaspis.	205—206. Lava fra Heklas sidste Udbrud 1845.
188. Chalcedon.	
189. Kiselsinter.	207. Surturbrand.

IV. Færøiske Mineralier.

208—209. Kalkspath.	214—215. Apofyllit.
210—211. Stilbit.	216. Mesole.
212—213. Chabasit.	217. Grønjord.

V. Krystalmodeller.

1. Rhombedodekaedret.	
2. Leucitoedret.	
3. En Kombination af Tærningen, Oktaedret, Rhombedodekaedret og de 3 holosfæroedriske Ikositetraedre.	
4—8. Kvartsens	Krystalform.
9. Apofyllitens	
10—11. Zirconens	
12. Vesuvianens	
13—15. Tungspathens	
16. Avgitens	

B. Det fysiske Kabinet.

1. Diagonalmaskine til Læren om Kræfterne.
2. Polygon med Lod til Læren om Tyngdepunktet.
3. Dobbeltkegle med Apparat.
4. Cardans Lampe.
5. Cylinder opad Skraaplanet.
6. Tridser med Snore og Galge. Paa Galgen er en Vægtstang befaestet.
7. Gangspil.
8. Skraaplan med Vogn og Lodder.
9. Skruepresse.
10. Skrue udeu Ende.
11. Archimedesskrue.
12. Vaterpas.
13. Apparat til at vise Principet for Brahma's Vandtrykpresse.
14. Pascals Vaser.
15. Hydrostatisk Vægt med Cylinder i Hylster og Væglodder.
16. Alkoholometer.
17. Flydevægt med Cylinder (beskadiget).
18. Haarrørsapparat.
19. Haarrørsplade.
20. Cartesianske Djævle.
21. Barometerrør med Jernhane.
22. Spidsindstillingsbarometer.
23. Model til en Nonius.
24. Luftpompe med to Klokker.
25. 2 Hanemodeller.
26. Magdeburger Halvkugler.
27. Blæresprængningsglas.
28. Luftvejningsflaske.
29. Faldcylinder til det lufttomme Rum.
30. Herons Vandspring.

31. Hæverter.
32. Tantalusbæger.
33. Sugetrykpompe.
34. Vandhammer.
35. Vandsammentrykningsapparat.
36. Atwoods Falddmaskine.
37. Centrifugalmaskine med Tilbehør.
38. Mariottes Stødapparat.
39. Marmorplade med Elfenbenskugle.
40. Vandudstrømningsapparat.
41. Elliptisk Kar til Læren om Bølgebevægelsen.
42. Monochord.
43. Blikrør med Stemgaffel.
44. Chladnis Tonemaaler.
45. Seebecks akustiske Skive.
46. Blæserør.
47. Plader til Klangfigurerne med Bue.
48. Konvex og konkavt Spejl.
49. Konvex og konkavt Glas.
50. Vinkelspejle.
51. Simpelt Prisma.
52. Fintslebet Prisma.
53. Dobbeltbrydende Prisma.
54. Akromatisk Prisma.
55. Farveskive med Snurre.
56. Akromatisk Kikkert.
57. Mikroskop.
58. Louppé.
59. Camera obscura.
60. 1 Thermometer.
61. Maximum- og Minimum-Thermometer.
62. Differentialthermometer.
63. Pyrometer.

64. Brændspejte.
65. Dampcyylinder med Trefod.
66. Apparat til at koge Vand ved Damp.
67. Sølvskaal til det leidenfrostske Forsøg.
68. Kryofor.
69. Æolipila.
70. Elektricermaskine.
71. Udlader med Glasskaft.
72. Leidener Flaske.
73. Leidener Batteri med 6 Elementer.
74. Panelektricen.
75. Elektroskop.
76. Elektrofor.
77. Elektrisk Mølle med Fod.
78. Isolerskammel.
79. Elektrometer.
80. Voltas Sejle.
81. Apparat til det elektromagnetiske Grundforsøg.
82. Elektromagnetisk Multiplikator.
83. Bunsens galvaniske Apparat (6 Led).
84. Vanddekompositionsapparat.
85. Galvanoplastisk Apparat.
86. Elektromagnetisk Telegraf.
87. Stativ til Elektromagneten.
88. Magnetiserspiral.
89. Induktionsrulle med 2 Klemmer.
90. Thermoelektrisk Apparat.
91. Kobbertraad til forskjellige galvaniske Forsøg.
92. 2 Magnetstænger i Kasse.
93. Deklinationsnaal.
94. Inklinationsnaal.
95. Daniells Hygrometer.
96. Planetarium.

97. Undersætter.
98. Berzeliuslampe.
99. Glasspirituslampe.
100. 2 Skruetrækkere og en Pineet.
101. 12 Vægtlodder, hver med 2 Kroge.
102. 4 $\varnothing$ Kvægsølv.

Anm. Nogle af disse Instrumenter ere saa uhensigtsmæssig indrettede, at de næppe kunne bruges. Saaledes er Atwoods Faldestyrke formedelst Guidningsmodstanden næsten ubrugelig; Elektricermaskinen virker kun i meget tør Luft og endda kun svagt; Elektroforets Laag er aldeles krumt og Kagen fuld af Ujevnheder; den elektriske Telegrafs Konstruktion er uhensigtsmæssig.

Efterretninger

om

Aalborg Kathedralskole

i

Skoleaaret 1853—1854.

Af

Skolens Rektor.

Afgangsexamen.

I Slutningen af forrige Skoleaar bestode 5 Disciple i Afgangsexamens anden Del og blev saaledes dimitterede fra Skolen. Deres Navne og Karakterer til Afgangsexamens tvende Dele ses af omstaaende Tabel. Til første Del af Afgangsexamen indstillede sig 10 Disciple af 6te Klasse, der alle blev opflyttede i 7de Klasse. Foruden Undervisningsinspektøren, Etatsraad, Prof. Dr. Madvig, der tillige fungerede som Censor i Dansk, Latin, Græsk, Historie, Geografi og Fransk, deltog følgende Videnskabsmænd i Censuren tilligemed Lærerne: Stiftsprovst Dr. Theol. Hald i Hebraisk, Pastor Paludan-Müller i Religion, Kapitain v. Prunst i Mathematik, Overlæge Dr. Med. Ørsted i Naturlære, Pastor Listov i Tysk, Cand. med. & chir. Heiberg i Naturhistorie.

Undervisningen.

Det Haab, jeg i Programmet for i Fjor udtalte, at Opretelsen af særegne Realklasser vilde blive bestemt ved Lov inden dette Skoleaars Udgang, er vel ikke gaaet i Opsyldelse; dog har Ministeriet for indeværende Skoleaar tilladt, at den meget talrige tredie Klasse deltes i en studerende Afdeling og en Realafdeling, hver med særskilt Undervisning, og en lignende Tiladelse er for det kommende Skoleaar given med Hensyn til

4de Klasse. I det Væsentlige vil saaledes den forvæntede Reform, forsaavidt den kan udføres inden Skolens egne Grænder, være tilendebragt i næste Skoleaar; men en Lovbestemmelse, hvorved Realklassernes Forhold endelig fastsæltes, og en Afgangsexamen for deres Disciple anordnes, maa fremdeles imødeses som del, der først vil give den gavnlige Foranstaltung det rette Præg.

En sørgeelig Standsning af Undervisningen ved Skoleaarets Begyndelse bevirkedes ved den her i Byen stærkt grasserende Cholera. Da den overordentlige Sundhedskommission i Sommerferien under Sygdommens Fremgang havde bemægtiget sig Skolens Bygninger til Cholerahospital, maatte Undervisningen, da den d. 7 Okt. atter kom i Gang, begynde i et interimistisk Lokale, og først d. 4. Nov. kunde Skolen atter tage sine egne Lokaler i Besiddelse. At der i dette Skoleaar ikke kunde udrettes saa meget som sædvanlig, var en naturlig Følge af disse Omstændigheder.

Lærerne.

Adjunkt H. C. Jermiin, der siden 1839 havde været Hjælpelærer og siden Apr. 1844 Adjunkt ved Skolen, blev i Juni 1853 kaldet til Sognepræst for Aasted og Skjærum Menigheder i Aalborg Stift. Han vedblev dog at fungere ved Skolen til Skoleaarets Slutning, og under 17 Sept. 1853 blev i hans Sted Cand. Theol. Wulf Frederik Ovesen konstitueret som Lærer. I Anledning af Oprettelsen af 3die Realklasse konstitueredes fremdeles under 4 Okt. 1853 den hidtilværende Timelærer Cand. Theol. Gustav Adolf Münster til Lærer.

	Naturhist.	Naturlære.	Geometri.	Arithmetik.	Geografi.	Historie.	Religion.	Græsk.	Latin, skriftlig.	Latin mundtlig.	Fransk.	Tysk.	Dansk.
Hassing, Kaspar Sofus.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	sp.	ug.	mg.	mg.	mg.	Første Kar.
Kirstein, Filip Edvard.	g.	g.	mg.	g.	g.	g.	g.	g.	g.	mg.	mg.	mg.	Anden Kar.
Streyberg, Jens Kjellerup.	g.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	ug.	ug.	g.	g.	g.	g.	Første Kar.
Kaarsberg, Anton Sofus.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	tg.	tg.	tg.	mg.	mg.	Første Kar.
Garben, Edvard Ferdinand.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	tg.	tg.	mg.	g.	mg.	Anden Kar.

For Hebraisk erholdt J. K. Streyberg og E. F. Garben g.

Lærefagene

have derefter i Skoleaaret 1853—54 været saaledes fordelt:

A. De faste Lærere:

Rektor Prof. Dr. Tregder:	Latin i 7de Kl.,		
Græsk i 7de og 4de Kl., i alt	19	Timer.	
Overlærer Colding:	Dansk i 7de og 6te Kl.,		
Latin i 6te og 5te Kl.	23	—	
Overlærer Dr. Povlsen:	Tysk i 3die Kl. A og		
B., 2den og 1ste Kl., Græsk i 6te og 5te Kl.	29	—	
Adjunkt Behrend:	Tysk i 6te, 5te og 4de Kl.,		
Fransk i 6te, 5te, 4de og 2den Kl., Historie i 2den og 1ste Kl.	24	—	
Adjunkt Reumert:	Latin i 4de og 3die Kl. og		
Religion i 7de, 6te, 5te og 4de Kl.	26	—	
desuden Gymnastik	8	—	
Adjunkt Krarup:	Hebraisk i 7de Kl., Historie i 7de, 6te, 5te, 4de og 3die Kl. A og B, Geo- grafi i 6te, 5te, 4de og 3die Kl. A og B. . .	29	—
Adjunkt Assens:	Dansk i 5te og 4de Kl., Reli- gion i 3die Kl. A og B, 2den og 1ste Kl., Na- turlære i 7de Kl., Mathematik i 7de og 6te Kl.	31	—
Adjunkt Juel:	Naturhistorie i alle Klasser, Fransk i 3die Kl. A og B., Geografi i 2den og 1ste Kl.	26	—
Kst. Lærer Ovesen:	Mathematik i 5te, 4de og 3die Kl. A og B, Naturlære i 4de Kl. B, Reg- ning i 4de Kl. B, 3die Kl. B, 2den og 1ste Kl.	28	—
Kst. Lærer Münster:	Dansk i 3die Kl. A og B, 2den og 1ste Kl., Engelsk i 4de og 3die Realkl.	25	—
B. Timelærerne:			
Tegnelærer Lund:	Tegning og Skrivning i alle Klasser	24	—
Pianist Nathan:	Sang i hele Skolen	4	—

Det hvert Fag tillagte Antal Timer ses af følgende Tabel,
paa hvilken A og B ved VII Kl. betegner ældste og yngste Af-
deling, ved IV og III Kl. Studerende og Realister:

	VII		VI	V	IV		III	III	H	I	Sum
	A	B			A	B	A	B			
Dansk	3		2	2	3		3	3	4	5	25
Tysk.....			2	2	2		3	3	6	7	25
Fransk			2	2	2		3	3	6		18
Engelsk					5		5				10
Latin	9		9	9			9				45
Græsk	5		5	5							20
Hebraisk.....	2	3									5
Religion			2	2	2		2	2	2	2	16
Historie.....	3		3	2	2		2	2	3	3	20
Geografi.....			2	2	2		2	2	2	3	15
Naturhistorie.....			3	2	2		2	2	2	2	15
Naturlære.....	3	3				2					8
Arithmetik.....	2	2	2	2	2		4	4			18
Regning						2		2	3	3	10
Geometri.....	2	2	2	2	2						10
Tegning.....						1	2	3	2	2	10
Skrivning.....						1	1	2	3	3	14
Sang.....	2		2	2	2		2	2	2	2	4
Gymnastik.....	2	2	2	2	2		2	2	2	2	8
I alt	35	36	38	36	38	35	38	38	37	35	

Til Gymnastik have Disciplene været inddelte i 4 Hold:
7de og 6te Kl., 5te og 4de Kl., 3die Kl. A og B, 2den og 1ste
Kl.; ved Svømningen have 3die Kl. A og 2den Kl. været for-
enede, og ligeledes 3die Kl. B og 1ste Kl.; i Sang ere de un-
derviste efter deres Forkundskaber og Stemme uden Hensyn til
Klasseinddelingen, og særskilte Timer anvendte til fælles Sang.

De gjennemgaade Pensa

have i Skoleaaret 1853—54 været følgende:

Dansk.

7de Klasse (Overl. Colding). Thortsens Udsigt fra S. 120 til Enden. Maanedlig en fri Opgave og en Oversættelse fra Latin, der blev bedømt og rettet med overvejende Hensyn til Dansken. (I alt til Maj Maaneds Udg. 14 skriftl. Arbejder.)

6te Klasse (Overl. Colding). I Petersens Kulturhistorie største Delen af 2det Kap., Knytlingasaga til Oluf Hunger, noget af Aalls Snorre, navnlig Slaget i Hjøringeveaag, samt et Udvælg af Kæmpeviserne med de fornødne Oplysninger. Hver anden Uge en skriftlig Opgave. (I alt til Maj Maaneds Udg. 14.)

5te Klasse (Adj. Assens). Til Oplæsning ere Stykker af Oehlenschägers Nordens Guder benyttede. Ugentlig 1 à 2 Stile, mest af beskrivende Indhold. (I alt til Maj Mds. Udg. 48.)

4de Klasse (Adj. Assens). Til Oplæsning er Holsts poetiske Læsebog benyttet. Ugentlig 2 Stile, af hvilke den ene er skrevet paa Skolen, den anden hjemme. (I alt til Maj Mds. Udg. 54.)

3die Klasse A og B (Kst. Lærer Münter). Oplæsning og Udenadslæren efter Holsts poetiske Læschog. Bojesens Sproglære gjennemgaaet. Ugentlig en Stil, som oftest af fortællende Indhold; Stoffet ofte taget af Munchs nordiske Mythologi. (I alt til Maj Mds. Udg. A 28, B 29 Stile.)

2den Klasse (Kst. Lærer Münter). Til Oplæsning er benyttet Hjorts Børneven og Barfods poet. Læsebog, hvoraf flere Digle ere lærte udenad. Den gramatiske Del af Undervisningen er her og i 1ste Kl. fornemmelig given af Læreren i Tysk, der har anvendt et vist Antal af de tyske Timer til at indeve den danske Sproglære jævnsides med den tyske; saavel herved, som naar der i de danske Timer er foretaget Øvelser i Analyse,

har Bojesens Sproglære tjent som Norm. Stilene (i alt til Maj Mds. Udg. 42) have fornemmelig bestaaet i Diktat, afvæxlende med andre Øvelser.

Iste Klasse (Kst. Lærer Münster). Som 2den Kl. Stilene (i alt til Maj Mds. Udg. 51) have her næsten udelukkende bestaaet i Diktat.

Tysk.

6te Klasse (Adj. Behrend). Hjorts Læsebog S. 415—468; af Jürs og Rungs Deutsche Dichter en Del af de ikke med Stjerne betegnede Digte. Grammatikken er repeteret. En kort Oversigt er given over Litteraturens Historie. Ugentlig 1 Stil hjemme og 1 paa Skolen.

5te Klasse (Adj. Behrend). Hjorts Læsebog S. 195—235 og 291—302; af Jürs og Rungs Deutsche Dichter de med en Stjerne betegnede Digte til Dichter aus der Zeit des Befreiungskampfes. Ordføjningslæren er læst efter: Det vigtigste af det tyske Sprogs Syntax. Ugentlig 1 Stil hjemme og 1 paa Skolen.

4de Klasse (Adj. Behrend). Hjorts Læsebog S. 21—87. Formlæren efter Rung. Mundtlige Stiløvelser efter Jürs og Rungs Materialier. I de 4 sidste Maaneder ugentlig 1 Stil hjemme og 1 paa Skolen.

3die stud. Klasse (Overl. Povelsen). Hjorts Læsebog S. 235—281. Rungs Formlære. Ugentlig 1 eller 2 Stile (i alt til Maj Mds. Udg. 34).

3die Realklasse (Overl. Povelsen). Hjorts Læsebog S. 21—73. Rungs Formlære. Ugentlig 1 eller 2 Stile (i alt til Maj Mds. Udg. 39).

2den Klasse (Overl. Povelsen). Povelsens Læsebog S. 1—84 og 190—203. Rungs Formlære. Lette mundtlige og skriftlige Stiløvelser (i alt til Maj Mds. Udg. 59 Stile).

Iste Klasse (Overl. Povelsen). Povelsens Læsebog S. 1—66 og 190—199. Rungs Formlære. Diktat og lette Stile (til Maj Mds. Udg. 53 Gange).

Fransk.

6te Klasse (Adj. Behrend). Borrings Études littéraires S. 20—105, 133—148, 158—167. Abrahams's Sproglære repeteret. Til Extemporallæsning er Lassens Læsebog benyttet.

5te Klasse (Adj. Behrend). Borrings Études littéraires S. 10—20, 105—133, 222—242, 256—325. Af Abrahams's Sproglære Bejningslærens 2det og 3die Kap. og Slutningen af Ordfejningslæreren fra Participierne.

4de Klasse (Adj. Behrend). Borrings Læsebog for Mellemklasser S. 128—143 og 150—262. Af Abrahams's Sproglære Ordfejningslæreren til Participierne.

3die Klasse A og B (Adj. Ju e l). Borrings Læsebog for Mellemklasser S. 1—53. Af Abrahams's Sproglære det vigtigste af Bejningslæreren.

2den Klasse (Adj. Behrend). Borrings Manuel S. 6—13, 23—41, 81—97, 100—103. Af Abrahams's Sproglære det vigtigste af Bejningslæreren, især Konjugationen.

Engelsk (kst. Lærer Münster).

4de Realklasse. Fistaines Læsebog S. 1—137, dog ikke de poetiske Stykker. Mariboes Grammatik. Mariboes Opgaver til Overs. fra Dansk S. 66—178. Ugentlig 1 eller 2 Stile (i alt til Maj Mds. Udg. 48).

3die Realklasse. Listovs Elementarbog. Repps Læsebog S. 50—76. Mariboes Grammatik. Undertiden lette Stiløvelser (i alt til Maj Mds. Udg. 15).

Latin.

7de Klasse (Rektor). Cic. pro Arch., de off. 1ste—2den Bog; Virg. Æn., 7de Bog; Horats's Oder, 3die Bog og Breve, 2den Bog med Ars poet. Med ældste Afdeling er repeteret: Sall. Jug.; Livius, 1ste og 3die Bog; Cic. pro lege Man., Mil., Ligar., Deiot. og 1ste Tale mod Catilina; Tusc. 3die Bog; Virg. Æn., 6te og 9de Bog; Hor. Od., 2den Bog og Breve, 1ste Bog.

Forskjellige Stykker (Cic. pro Rose.; Livius, 5te Bog) ere oversatte ex tempore. Af Bojesens Antiquiteter og Tregders Litteraturhistorie ere de vigtigste Afsnit gjennemgaaede. Ugentlig 3 Stile (i alt til Maj Mds. Udgang 91).

6te Klasse (Overl. Colding). Livius, 3die Bog; Cic. pro Milone; Ovids Metam. ved Feldbausch, S. 28—58. Ugentlig 2 Stile, maanedlig 2 Versioner (i alt til Maj Mds. Udg. 61 skriftlige Arbejder).

5te Klasse (Overl. Colding). Sallusts Catilina, Ciceros Tale for S. Roscius. Madvigs Orddannelseslære og Ordføjnislære, til § 377. Ugentlig 2 Stile (i alt til Maj Mds. Udg. 50).

4de Klasse (Adj. Reumert). Cæsar de bello Gall., 1ste og 2den Bog. Af Madvigs Sproglære det vigtigste. Ugentlig 2—3 Stile (i alt til Maj Mds. Udg. 55).

3die Klasse (Adj. Reumert). Cornel. Nep. Miltiad., Them., Arist., Paus., Cim., Lysand., Alcib. Af Madvigs Sproglære er det vigtigste læst. I Slutningen af Aaret er der skrevet nogle enkelte Stile.

Græsk.

7de Klasse (Rektor). Demosth. om Freden; Platons Kriton; Tregders Anth., S. 37—98; Hom. II., 9de og 10de Bog. Med ældste Afdeling er repeteret Tred. Anth., S. 1—36; Hom. II., 1ste—4de og 7de—8de Bog; Herod., 5te Bog; Platons Euthyphr. og Demosth. Olynth. 1—3 og Phil. I. Af Tregders Litteraturhistorie er det vigtigste gjennemgaact.

6te Klasse (Overl. Povelsen). Herodot, 9de Bog; Hom. II., 7de og 8de Bog. Tregders Mythologi og Formlære, kun med Forbigaaelse af den doriske og æol. Dialekt; af Madvigs Ordføjnislære de vigtigste Regler.

5te Klasse (Overl. Povelsen). Xen. Anab., 3die Bog og de 4 første Kap. af 4de Bog. Tregders Formlære.

4de Klasse (Rektor). Lunds Læsebog S. 6—27. Af Treg-

ders Formlære det vigtigste. Læsebogens danske Stykker ere gjennemgaaede mundtlig.

Hebraisk (Adj. Krarup).

7de Klasse **A.** Genesis, 11 Psalmer, Profeten Jona. Whittes Sproglære. **B.** Genesis 1—14 Kap. Whittes Sproglære.

Religion.

7de Klasse (Adj. Reumert). Fogtmanns Lærebog og enkelte Afsnit af Herslebs Bibelhistorie samt Matthæi Evang. paa Græsk. Mørck-Hansens Kirkehistorie er jævnlig benyttet.

6te Klasse (Adj. Reumert). Fogtmanns Lærebog § 47 til 105. Herslebs Bibelhistorie er læst, og de vigtigste Partier repeterede. Bibellæsning.

5te Klasse (Adj. Reumert). Fogtmanns Lærebog til § 59. Af Herslebs Bibelhistoric det gamle Testament fra 5te Per. og Bøgerne i det ny Test. Bibellæsning.

4de Klasse (Adj. Reumert). Balles Lærebog, 1ste—5te og 7de—8de Kap. Af Herslebs Bibelhistorie det ny Testament. Bibellæsning.

3de Klasse A og B (Adj. Assens). Balles Lærebog, 4de, 5te og 6te Kap. til Pligterne mod os selv. Af Herslebs Bibelhistorie det gamle Testament S. 96—130 og det ny Test. til S. 195.

2den Klasse (Adj. Assens). Balles Lærebog, de 2 første Kapitler. Af Herslebs større Bibelhistorie det gamle Testament til 4de Periode.

1ste Klasse (Adj. Assens). Herslebs lille Bibelhistorie.

Historie.

7de Klasse (Adj. Krarup). Middelalderens og den nyere Tids Historie til 1789. Ældste Afdeling har tillige repeteret det øvrige.

6te Klasse (Adj. Krarup). Efter Bohr den nyere Historie til 1789.

5te Klasse (Adj. Krarup). Efter Bohr Middelalderens Historie fra Korstogenes Slutning til Enden; efter Allen Danmarks Historie fra Kalmarforeningens Ophævelse til Frederik den fjerdes Død.

4de Klasse (Adj. Krarup). Efter Bohr Middelalderens Historie fra Korstogenes Begyndelse.

3die Klasse (Adj. Krarup). Efter Bohr Middelalderens Hist. til Begyndelsen af Korstogene; efter Allen Danmarks Historie til Kalmarunionens Stiftelse.

2den Klasse (Adj. Behrend). Bohrs Lærbog i Middelalderens Hist. til Kejser Frederik II.

1ste Klasse (Adj. Behrend). Bohrs Lærbog i den gamle Historie med Forbigaaelse af det smaastilede.

Geografi.

6te Klasse (Adj. Krarup). Ingerslevs større Geografi.

5te Klasse (Adj. Krarup). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Indledning til Europa, Danmark, Østerrig, Tyrkiet, Grækenland, Asien og Australien.

4de Klasse (Adj. Krarup). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Schweitz, Italien, Østerrig, Tyrkiet, Grækenland og Asien.

3die Klasse A og B (Adj. Krarup). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Preussen, Tyskland, Holland, Belgien, Frankrig, Portugal, Spanien og Afrika.

2den Klasse (Adj. Juell). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Indledning til Europa, Danmark, Norge, Sverrig, Rusland og Polen, Amerika, Australien.

1ste Klasse (Adj. Juell). Efter Ingerslevs mindre Geografi: Europa; de andre Verdensdele efter Kaartet.

Naturhistorie (Adj. Juel).

6te Klasse. Repetition: efter Bramsen og Drejer Botanikken, Indledning, Mennesket, Hvirveldyrene; efter Prosch: Leddyr, Blæddyr, Straaledyr.

5te Klasse. Efter Bramsen og Drejer er repeteret Pattedyr og den alm. Botanik, og derpaa læst den specielle Del af Botanikken; efter Prosch: Straaledyr.

4de Klasse. Efter Bramsen og Drejer: den alm. Del af Botanikken; efter Prosch: Krebsdyr, Ledorme og repeteret Indledningen til Leddyrene, Insekter, Ædderkopper.

3die Klasse. Efter Bramsen og Drejer: Indledning, Mennesket, Krybdyr, Padder, Fiske og repeteret Pattedyr, Fugle; efter Prosch: Indledning til Leddyrene, Insekter, Ædderkopper.

2den Klasse. Efter Bramsen og Drejer: Pattedyr, Fugle og det vigtigste om Mennesket.

1ste Klasse. Pattedyr efter mundtligt Foredrag og med Afbenyttelse af Bramsens og Drejers Lærebog.

Ligesom i de 4 foregaaende Skoleaar er der, navnlig med de 3 øverste Klasser, foretaget enkelte Exkursioner i Byens Omegn.

Naturlære.

7de Klasse (Adj. Assens). **A.** Ørsteds Naturlære fra Stødet til Tonernes Virkning. Det foregaaende er repeteret. Af Naturlærrens kemiske Del er Læren om Magnetisme, Elektricitet, Galvanisme og Varme læst og repeteret med Afbenyttelse af Petersens Lærebog. **B.** Ørsteds Naturlære til flydende Legemers Bevægelse.

4de Realklasse (kst. Lærer Ovesen). Petersens Overs. af Müllers Fysik, den kem. Del, 1—53, 68—94 med Forbigaaelse af de vanskeligere Steder.

Mathematik.

7de Klasse (Adj. Assens). **A.** Steens math. Geografi med

Undtagelse af enkelte vanskelige Paragraffer. Plangeometrien, Stereometrien, Plantrigonometrien samt Arithmetikken, alt efter Bergs Lærebøger, er repeteret. Til Maj Mds. Udg. 34 Gange skriftlige Opgaver, deraf de 12 paa Skolen. ■■. Stereometri og Plantrigonometri indtil Trianglers Opløsning efter Bergs Lærebog. I Arithmetik Ligninger af anden Grad, Læren om dobbelt irrationale Tal, Kjædebrøk, ubestemte Ligninger, exponentielle Ligninger, Logarithmer, Progressioner, sammensat Rentes Regning, Permutationer og Kombinationer, Binomialformlen for en hel og positiv Exponent, dels efter Bergs Lærebog, dels efter Lærerens Diktat. Til Maj Mds. Udg. 21 Gange skriftlige Opgaver, deraf de 5 paa Skolen.

6te Klasse (Adj. Assens). Bergs Geometri fra 4de—9de Afd. med Undtagelse af Nr. 219—225. Arithmetik til Kjædebrøk. Til Maj Mds. Udg. 24 Gange skriftlige Opgaver.

5te Klasse (kst. Lærer Ovesen). Bergs Geometri til 5te Afd. med Undtagelse af Nr. 158—162. Bergs Arithmetik til Ligninger, desuden Proportioner. Det meste af det smaastilede er forbigaaet. Efter Nytaar er leveret en skriftlig Udarbejdelse om Ugen.

4de Klasse (kst. Lærer Ovesen). Bergs Geometri til § 98. Assens Arithmetikkens Begyndelsesgrunde fra Decimalbrøker til Ligninger.

3die Klasse (kst. Lærer Ovesen). Assens Arithmetikkens Begyndelsesgrunde til Decimalbrøk.

Regning (kst. Lærer Ovesen).

4de Realklasse. Reguladetri, den resiske Regel, Rentes-, Procent-, Selskabs- og Vexelregning.

3die Realklasse. Brøker, almindelig, omvendt og sammensat Reguladetri, den resiske Regel, Hovedregning.

2den Klasse. De 4 Regningsarter i Brøk, Reguladetri, Hovedregning.

Iste Klasse. De 4 Regningsarter med ubenævnte og benævnte Tal, Reguladetri med hele Tal, Addition og Subtraktion med Brøker. Hovedregning.

Disciplene.

Af de 115 Disciple, som Skolen talte ved sidste Programs Udgivelse, dimitteredes 5 efter fuldendt Afgangsexamen, og 12 udgik til anden Bestemmelse, hvorimod der ved det ny Skoleaars Begyndelse optoges 22, saa at Discipeltallet d. 7 Okt., da Skolen atter begyndte sin Virksomhed, var 120. Senere er i Aarets Løb 1 død, 4 ere udgaaede og 5 optagne, saa at det hele Discipeltal nu i Juni Maaned atter er 120. Paa nedenstaende Liste ere de ordnede i Klasserne efter den Gjennemsnitsplads, som tilkommer dem i Følge de Pladser, de i de forlebne Maaneder af Skoleaaret have opnaaet. Faderens Navn er tilfejet i Parenthes, og han er bosat i eller ved Aalborg, naar det modsatte ikke udtrykkelig er angivet. En Stjerne betegner de nyoptagne.

7de Klasse.

1. Jens Broder Theodor Schiørring (Kbmd. og Farver S. i Skive).
2. Anders Müller Hasselbalch (Propr. H. til Wilsbechsminde i Øster-Hanherred).
3. Anders Müller Boje Kristian Hjort (Propr. H. til Aastrup i Vendsyssel).
4. Adolf Speyer (Stiftsfysikus, Justitsraad Dr. med. S.).
5. Ulrik Kristian Vibroe (Farver W.).
6. Peder Kristian Bisgaard (Gaardmd. B. af Skalborg).
7. Claudius Lavritsen Svanholm (ald. Propr. S. til Gl. Vifertsholm).
8. Peter Karl Rasbech (Paster R. i Serritslev i Vendsyssel).

9. Hermann Nikolaj Johannes Løchte (Pastor L. i Ingstrup i Vendsyssel).
10. Jens Hoyer Leth (Pastor L. i Visby i Thy).
11. Hans Lavrits Svanholm Siiger (Kbmd. S.).
12. Ivar Qvistgaard Leth (Broder til Nr. 10).
13. Peter Andreas Lorentzen (Møller L. til Vraa Mølle i Vendsyssel).
14. Johannes Baagøe Streyberg (afd. Apotheker Kancelliraad S.).
15. Niels Andreas Svanholm (Propr. S. til Ny-Viffertsholm).
16. Elias Frederik Kristian Qvortrup (Pastor Q. i Sønderup).
17. Karl Vilhelm Theodor Emil Müller (Pastor M. i Albæk i Vendsyssel).
18. Jens Colding (Kbmd. C.).

Af disse Disciple ville Nr. 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10 og 13 i Aar underkaste sig Afgangsexamens anden Del for, saafremt de bestaa, at dimitteres fra Skolen.

6te Klasse.

1. Kristian Ramsgaard (Skolelærer R. i Vester-Hassing).
2. Karl Henrik Frederik Bokkenheuser (Major v. B. til Frydendal).
3. Anton Julius Vilhelm Milling (afd. Krigsassessor M. til Frederiksøj).
4. Hans Valdemar Styhr (Apotheker S. i Frederikshavn).
5. Andreas Kristian Lassen (Pastor L. i Aars).
6. Frederik Schiønning Aagaard (afd. Pastor A. i Gudrup).
7. Osvald Vilhelm Bøggild (Cand. pharm. B.).
8. Jørgen Erik Frederik Mørup (Godsforvalter M. paa Hjemislevgaard i Vendsyssel).

5te Klasse.

1. Johan Volquart Karsten Formann (afd. Propr. F. til Dronninglund i Vendsyssel).
2. Hans Fischer Møller (afd. Skipper M.).
3. Niels Pedersen Bondrup (Gaardmd. B. paa Lisendal).
4. Frederik Anton Pape (Propr. P. til Hejselt i Vendsyssel).
5. Gotfred Begtrup (Apotheker B. i Nykøbing paa Mors).
6. Harald Bille (Pastor B. i Skyum i Thy).
7. Niels Hancke (Propr. H. til Rottrup i Vendsyssel).
8. Lars Kristian Bertelsen (Gaardmd. Bertel Larsen ved Hjøring).
9. Lavrits Borberg (Propr. B. til Dover-Østergaard i Thy).
10. Karl Vilhelm Ferdinand Arenstorff (afd. Propr. v. A.).
11. Kristian Frederik Adrian Juel (Kapt. Baron J. til Lundbæk).

4de Klasse.

2. Bartholomæus Hoff (Exam. jur. H. til Vestrup Mølle i Vendsyssel).
3. Julius Emil Wörmer (Fyrinspektør W. paa Hanstholm).
4. Johan Albert Spærck (Herreds foged Krigsraad S. i Hjøring).
5. Konstantin Speyer (Broder til Nr. 4 i 7de Kl.).
7. Niels Schiønning Leth (Broder til Nr. 10 og 12 i 7de Kl.).
8. Hakon Valdemar Juel (Amtsforvalter Justitsraad J. i Hjøring).
9. Niels Frederik Hillerup Færeh (Kapt. v. F.).
10. Niels Boye Hemme (Møller H.).
11. Sofus Ferdinand v. Haven (Pastor v. H. i Vive).
12. Mikael Marius Ludovico Aagaard (Kammeraad, Prokur. A. i Hjøring).
13. Frits Neergaard (afd. Propr. N. til Momtoft i Thy).
16. Anton Kristian Ferdinand Hald (Stiftsprovst Dr. Theol. H.).

Ikkestuderende:

1. Louis Kristoffer Bokkenheuser (Broder til Nr. 2 i 6te Klasse).
6. Eduard Branth (Overkrigskommissær B. til Klarupgaard).
14. Jens Kraft Vogelius Steenstrup (Propr. S. til Mølhave paa Mors).
15. Jakob Nikolaj Kristian Lassen (Propr. L. til Rønnows-holm i Vendsyssel).

3die Klasse A (studerende).

1. Kristian Julius Neergaard (Pastor N. i Flade paa Mors).
2. Johan Severin Jacobsen (Forpagter J. paa Rævkjærgd.).
3. *Frederik Karl Ferdinand Ræbild (Propr. R. til Egeberg i Vendsyssel).
4. Niels Munk Plum (Pastor P. i Vester-Hassing).
5. Thomas Peter Erasmus Wissing (Pastor W. til Dronninglund).
6. *Peter Mandrup Meyer (Garnisonslæge M. i Frederiks-havn).
7. Mads Johan Frederik Ellermann (Overlærer og Kor-degn E.).
8. Frederik Juul Poulsen (Propr. P. til Ørndrup paa Mors).
9. Emil Stag gemeier (Oberst og Bataillonskommandør v. S.)
10. *Nikolaj Kristian Wibroe (Kbmd. Agent W. i Nibe).
11. Eggert Kristoffer Paludan-Müller (Pastor P.-M.).
12. *Frode Otto Julius Holstein (Toldforvalter, Kmjkr. og Kapt. H. i Frederikshavn).
13. Niels Andersen Færch (Broder til Nr. 9 i 4de Klasse).
14. Adolf Emil Lorentzen (Broder til Nr. 13 i 7de Klasse).
15. Julius Ernst Pagh (Kbmd. P.).

3die Klasse B (Realklasse).

1. Hans Severin Albrechtsen (Propr. A. til Haraldsminde).
2. Georg Frederik Weinschenck (Propr. W. til Gundersgaard ved Løgstør).
3. Joakim Frederik Schouw Hald (Broder til Nr. 16 i 4de Kl.).
4. Ivar Kierulf Weinschenck (Broder til Nr. 2).
5. Henrik Emil Ohrt (afd. Forpagter O.).
6. Ludvig Ernst Kristian Krogh (Propr. K. til Skovgaard ved Vejle).
7. Anthony Worm (Kbmd. W.).
8. Semmy Raffel (Kbmd. R.).
9. Johannes Schönau (Propr. S. til Aalborg Ladegaard).
10. *Frederik Kristian Emil Holstein (Broder til Nr. 12 i 3die Kl. A).
11. Jakob Thomsen Tryde (Pastor T. i Nørre-Sundby).

2den Klasse.

1. Hans Henrik Emil Hansen (Konsul og Prokurator H. i Frederikshavn).
2. Jakob Abel Ingerslev Ingstrup (afd. Møller I.).
3. Malte Frederik Wissing (Broder til Nr. 5 i 3die Kl. A).
4. Niels Syndergaard Sødring (Kbmd. S.).
5. Frederik Ludvig Kristian Valeur (afd. Brygger V.).
6. Frederik Avgust Ohrt (Broder til Nr. 5 i 3die Kl. B).
7. Lavrits Halkier (Høker H.).
8. *Rasmus Bundesen Brorson (Pastor B. i Kirketerp ved Nibe).
9. Kristian Vibroe Sødring (Propr. S. til Tornsted).
10. Herluf Trolle Carstensen (afd. Pastor C.).
11. Ernst Julius Pagh (Broder til Nr. 15 i 3die Kl. A).
12. *Jakob Henrik Wulff (Godsforvalter Kmrd. W. paa Østergaard ved Løgstør).

13. Frederik Vilhelm Kierulf (afd. Propr. K. til Haverslevgaard; Stiffader Klubvært Luplau).
14. Jacques Johan Peter Schibbye (afd. Kbmd. S.).
15. Knud Gad (Distriktslæge G. i Gudum).
16. *John Johnsen (Byfoged Justitsraad J.).
17. Karl Avgust Frederik Plum (Broder til Nr. 4 i 3die Kl. A).
18. Knud Lund Carstensen (Broder til Nr. 10).
19. Karl Kristian Nørgaard (afd. Gartner N.).
20. Harry Falch Haurowitz (Skuespiller H.).
21. Poul Kristian Edelberg Poulsen (Provst P. til Vestervig i Thy).

1ste Klasse.

1. *Andreas Kristian Faartoft (Kbmd. F. i Nykjøbing paa Mors).
2. *Johan Julius Viktor Bokkenheuser (Broder til Nr. 2 i 6te og Nr. 1 i 4de Kl.).
3. *Jens Kristian Larsen (Gaardmd. Lars Kristensen af Rottrup i Kjær Herred).
4. Vilhelm Ludvig Theodor Frost (Propr. F. til Klitgaard ved Hals).
5. *Kristian Vilhelm Emil Kiersing (Apotheker K.).
6. *Albert Philipson (Kbmd. P. i Ringkjøbing).
7. *Daniel Høffding Pape (Broder til Nr. 4 i 5te Kl.).
8. *Karl Kristian Emil Oehlenschläger (Bager O.).
9. *Peter Martellus Simoni (Vinchandler S.).
10. *Herman Raffel (Broder til Nr. 8 i 3die Kl. B).
11. *Søren Pedersen Peen (Gaardmd. P. S. Peen i Ø.-Sundby).
12. *Vilhelm Ludvig Wulff (Broder til Nr. 12 i 2den Kl.).
13. Kristian Henrik Frans Vilhelm Formann (Broder til Nr. 1 i 5te Kl.).
14. *Karl Mønsted Aagaard (Broder til Nr. 6 i 6te Kl.; Plejefader Overlærer Colding).

15. Mads Galthen Kaarsberg (Kbmd. K.).
16. *Valdemar Schröder (Propr. S. til Kokkedal i Hanherred).
17. *Frederik Adolf Vilhelm Hartmann (Kbmd. H.).
18. *Adam Kristen Bjerum Kierulf (Broder til Nr. 13 i 2den Kl.).
19. *Karl Kristian Claudius Hecksher (forhenv. Kbmd. H.; Stiftader Premierlieutn. Kyhnée).
20. *Kristian Frederik Holstein (Broder til Nr. 12 i 3die Kl. A og Nr. 10 i 3die Kl. B).

Stipendier.

De Beneficier, hvortil Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udnævner efter Rektors Indstilling, have for Skoleaaret 1853—54 været tillagte følgende Disciple:

1. Højeste Stipendum (50 øflg.): J. B. T. Schiørring, A. J. V. Milling og F. Aagaard.
2. Mellemste Stipendum (35 øflg.): A. M. Hasselbalch, A. M. B. K. Hiort, P. K. Bisgaard, P. K. Rasbech, H. J. N. Læchte, E. F. K. Qvortrup, A. K. Lassen, O. V. Boggild, J. V. K. Formann og H. F. Møller.
3. Laveste Stipendum (20 øflg.): A. Speyer, P. A. Lorentzen, K. Ramsgaard, J. E. F. Mørup, L. K. Bertelsen og K. F. V. Arenstorff.
4. Fri Undervisning: J. H. Leth, K. V. T. E. Müller, F. L. Bokkenheuser, N. P. Bondrup, B. Hoff, J. E. Wörmer, J. A. Spærck, K. Speyer, N. B. Hemme, J. S. Jacobsen, M. J. F. Ellermann, E. K. Paludan-Müller, H. E. Ohrt, H. H. E. Hansen, J. A. I. Ingstrup, samt som extraordinær Gratist K. M. Aagaard.
5. Undervisning mod nedsat Betaling: M. M. L. Aagaard. Emmanuel Taubers Jubellegat (20 øflg.), hvortil Rektor udnævner, nyde K. Ramsgaard og A. J. V. Milling.

Det Thuresonske Legat for Sønner af uformuende Forældre i Aalborg (henved 12 krf), hvortil Rektor udnævner i Forening med Byens Magistrat, har været tillagt Studenterne K. S. Hassing, A. S. Kaarsberg og E. F. Garben og Disciplene H. L. S. Siiger, J. Colding og H. F. Møller.

Det Moltkeske Legat for Embedsmænds Børn, som gaa i Skole (40 krf), hvortil Hs. Excell. Geheimekonferensraad Grev Moltke til Bregentved udnævner, har været tillagt J. H. Leth og E. K. Paludan-Müller.

Efter Hovedexamen i Juli 1851 tilkjendtes de Kyndeske Præmier for de to bedste latinske Stile i hver af de tre øverste Klasser (4 krf): P. K. Bisgaard og J. B. T. Schiørring af 7de Kl., E. F. K. Qvortrup og A. Speyer af 6te Kl., og K. Ramsgaard og A.J.V. Milling af 5te Kl. — Flidsbelønningerne for Dimittender (den Reitzerske omrent 5 krf og den Thestrupsk henved 3 krf) tillagdes K. S. Hassing.

Af Nis Nissens Legat blevet i et Lærermøde den 20 December 1853 Portioner tillagte følgende Disciple:

1. Af de 4 Femtedele, der tillægges uformuende Disciple, som vise god Opsærtelse:
  - a) 1 Portion paa 45 krf 16 / til K. Ramsgaard.
  - b) 3 Portioner paa 40 krf til J. B. T. Schiørring, A. J. Milling og H. F. Møller;
  - c) 12 Portioner paa 20 krf til A. M. B. K. Hiort, P. K. Bisgaard, P. K. Rasbech, E. F. K. Qvortrup, A. K. Lassen, F. S. Aagaard, O. V. Beggild, J. V. K. Formann, L. K. Bertelsen, B. Hoff, J. E. Wørmer og J. A. Spärck.
2. Af den ene Femtedel, der tillægges Disciple, som uden egentlig at behøve Understøttelse udmærke sig ved Flid og Sædelighed:
  - 3 Portioner paa 33 krf 74 (73) / til A. M. Hasselbalch, F. Bokkenheuser og N. P. Bondrup.

Udtog af Skolens Regnskab

for Finansaaret 1 Apr. 1853—31 Mars 1854.

A. Skolen.

1. Indtægt.

1. Kassebeholdning	1555	ø	5	/
2. Renter af Kapitaler	65	—	24	-
3. Jordebogsindtægter	2199	—	44	½ -
samt for næste Finansaar	3300	—	63	½ -
4. Af Kirker og Præstekald	491	—	20	-
samt for næste Finansaar	252	—	13	-
5. Skolekontingenter	3074	—	24	-
6. Kostpenge af Aalborg Hospital	414	—	8	-
7. Forskjellige Indtægter	72	—	94	-
8. Tilskud fra den alm. Skolefond	2828	—	"	-

I alt 14,253 ø 8 /

2. Udgift.

1. Gager	7675	ø	35	/
2. For Timeundervisning	1143	—	38	-
3. Tilskud til Bibliothek og Samlinger .	350	--	"	-
4. Bygningernes Vedligeholdelse	183	—	72	-
5. Inventariets Vedligeholdelse	95	—	70	-
6. Godtgjørelse til en Lærer for Embedsbolig	200	—	"	-
7. Brændsel	298	—	92	-
8. Belysning	71	—	42	-
9. Skatter og Afgifter	1241	—	21	-
10. Regnskabsførelsen	189	—	41	-
11. Forskjellige Udgifter	396	—	27	-
a) Skoleopvarming	80	ø	"	/
b) Rengjøring	98	—	18	-

c) Porto, Protokoller osv.	63	ø	1	/	
d) Program og Højtidelig-					
heder	99	—	56	-	
e) Avertissementer og Rets-					
gebyr	55	—	48	-	
13. Extraordinære Udgifter	471	—	"	-	
14. Kassebeholdning	1936	—	50	-	
	I alt	14,253	ø	8	/

B. Bibliothek og Samlinger.

1. Indtægt.

1. Beholdning	38	ø	95	/	
2. Renter af en Kapital	2	—	39	-	
3. Det Teilmannske Legat	20	—	"	-	
4. Tilskud fra Skolens Kasse	350	—	"	-	
	I alt	411	ø	38	/

2. Udgift.

1. Indkjøb af Bøger o. s. v.	299	ø	16	/	
2. Indbinding	22	—	82	-	
3. Til Vedligeholdelse af Samlingerne . .	4	—	16	-	
4. Regnskabsførelsen	"	—	22	-	
5. Beholdning	84	—	94	-	
	I alt	411	ø	38	/

C. Stipendiefonden.

1. Indtægt.

1. Beholdning	59	ø	6	/	
2. Oplagspenge i Sparekassen	97	—	82	-	
3. Renter af Kapitaler og Oplagspenge . .	732	—	84	-	
	I alt	889	ø	76	/

2. U d g i f t.

1. Udbetalte Stipendier og Præmier	234	ø	83	β
2. Afsendte Oplagspenge	270	—	"	-
3. Thuresons Legat	70	—	36	-
4. Renter til Bibliotheket	2	—	39	-
5. Regnskabsførelsen.	14	—	63	-
6. I Sparekassen	211	—	22	-
7. Beholdning	86	—	25	-
<hr/>				
I alt	889	ø	76	β

D. Emmanuel Taubers Jubellegat.

Til hver Termin indkom i Renter 20 ø, der udbetaltes d. 10 Juli 1852 og 10 Jan. 1853.

E. Nis Nissens Legat.

1. Indtægt.

1. I Sparekassen	417	ø	74	β
2. Renter af Kapitaler	526	—	44	-
3. Renter af Oplagspenge.	14	—	"	-
<hr/>				
I alt	958	ø	22	β

2. U d g i f t.

1. Udbetalt til Disciple	253	ø	22	β
2. Udbetalte Oplagspenge	74	—	"	-
3. I Sparekassen	616	—	"	-
4. Regnskabsførelsen.	20	—	"	-
<hr/>				
I alt	958	ø	22	β

Skolebibliotheket

har siden sidste Beretnings Udgivelse modtaget følgende Tilvæxt. De fra Ministeriet tilsendte Skrifter ere betegnede med *.

Aeschylus Tragoediae, rec. G. Hermannus. Tom. II. Lips. 1852.
Aeschylus Septem ad Thebas. Ex rec. Hermanni ed. F. Ritschelius.
Elberf. 1852.

Allen, C. F., Breve og Aklstykker til Oplysning af Christiern den Andens og Frederik den Førstes Historie. Bd. I. Kbh. 1854.

Andersen, H. C., Samlede Skrifter. Bd. 1—8. Kbh. 1853—54.
Annaler for nordisk Oldkyndighed og Historie, udg. af det kgl. nord. Oldskrift-Selskab. 1852. Kbh.

Antiquarisk Tidsskrift, udg. af det kgl. nord. Oldskrift-Selskab. 1849—1851. H. 3. Kbh. 1852.

Arnesens Oversættelse af første Bog af Thukydides' Historie, udg. af C. Berg. Kbh. 1854.

Aufrecht u. Kuhn, Zeitschrift f. vergleich. Sprachforschung, 2ter Jahrg., H. 6, u. 3ter Jahrg., H. 1—3. Berlin 1853.

Beckers Verdenshistorie. Bd. 15. H. 1.

Berg, P. C., Samling af mathem. Opgaver og Øvelsesexempler. 1ste D. 2den Udg. Kbh. 1847. 2den D. Kbh. 1848.

Boisen, L. N., Israels Historie. Tredie Dels 1ste H. Kbh. 1854.

*Bondesen, V., Om den traumatiske Skulderluxations Væsen og Theori. Kbh. 1853. (Disp.)

Borring, L., Dictionnaire Français-Danois et Danois-Français. Partie Française-Danoise. Copenh. 1853.

Bruun, C. F., Tydsk Grammatik til Skolebrug. Horsens 1854.

Cæsar's commentarii de bello Gallico, erklært v. F. Kraner. Leipz. 1853.

Christens, C. F., Beretning om det lavere Skolevæsen i Holland og Sveits. Kbh. 1854.

Ciceronis pro A. Licinio Archia poeta oratio. Til Skolebrug udg. af J. E. Bödtker. Kristiania 1853.

- Clausen, H. N., *Nyt Tidsskrift for udenlandsk theologisk Litteratur.* 1853, H. 2—4. 1854, H. 1.
- Clausen, H. N., *Christelig Troeslære.* Kbh. 1853.
- Dahl, F. C. B., *Om Forskjellen imellem Platos og Aristoteles' Naturphilosophie, forsaaavdt samme kan antages grundet i disse to Philosophers forskjellige Opfattelse af „Ideen“.* Kbh. 1854.
- Demosthenes' Tale for Ktesifon om Krandsen. Til Skolebrug bearb. af G. Lund.* Kbh. 1853.
- Dorph, Chr., *Omrids af den nordiske Mythologi til Skolebrug.* Kbh. 1853.
- Fabricius, A., *Historisk Atlas til Middelalderen og den nyere Tid.* Nr. V & VI. Kbh. 1853.
- Fabricius, A., *Illustreret Danmarkshistorie for Folket.* H. 18—40 Kbh. 1852—53.
- Feldbausch, F. S., *Zur Erklärung des Horaz.* Bdch. 3. Erklärendes Register der Eigennamen. Heidelb. 1853.
- Flemmer, E., *Udvalg af Sølvalderens prosaiske Skribenter.* Kbh. 1853.
- Fogh, C., Lütken, C. og Vaupell, C., *Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturriget.* Bd. 1 H. 1. Kbh. 1854.
- *Forchhammer, G., *Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger i 1853,* Nr. 3—8.
- Gersdorf, *Leipziger Repertorium* 1853, 10—24. 1854, 1—11.
- Giebel, C. G., *Allgemeine Zoologie. Säugethiere.* Lief. 1—4. Leipz. 1853.
- Goldschmidt, M. A., *Nord og Syd. Ny Række,* Bd. 5, Nr. 2 og Bd. 6, Nr. 1—3.
- Grundtvig, S., *Danmarks gamle Folkeviser, 1ste Dels 2 H.* Kbh. 1854.
- Hagerup, E., *Om det danske Sprog i Angel.* Kbh. 1854.
- Hauch, C., *Lyriske Digte. Anden meget forøgede Udg.* Kbh. 1854.

- Hertz, H., Dramatiske Værker. Bd. 1—3. Kbh. 1854.
- Hochstetter, C. F., Naturgeschichte des Pflanzenreichs in Bildern. Lief. 1—5. Stuttg. u. Essl. 1853.
- Hoffmann, H., Pflanzenverbreitung und Pflanzenwanderung. Darmst. 1853.
- Humboldt, A., Kosmos, overs. af Schumacher. 3die Bds. 4—8 H.
- Journal, dedié aux jeunes personnes. Nr. 1—3.
- *Jürgensen, Chr., Sur le mouvement du pendule simple et sur celui d'un corps solide autour d'un point fixe, en ayant égard à la rotation de la terre. Copenh. 1853.
- Kall, W. T., Philosophen som Selskabsmand. Scene af Oldtidslivet. Kbh. 1854.
- Kjærboelling, Danmarks Fugle. Supplementh. 1—7.
- Konge-Spejlet, udg. efter Foranstaltung af det akad. Collegium ved det kgl. norske Frederiks-Universitet. Christiania 1848.
- Krøyer, H., Danmarks Fiske, 8de H. Kbh. 1853.
- Lange, F., Skolen og Livet. 1ste Halvdeel. Kbh. 1854.
- Lefolii, H. H., Udvælgte Taler af Cicero. 1ste Dels 3die og 2den Dels 2det H.
- *Lengnick, J. C. L., Personalhistoriske Bidrag, vedkommende Danmarks og Norges Geistlighed i ældre og nyere Tid. Kbh. 1853.
- T. Livi ab urbe condita libri. Erklärt v. W. Weissenborn. Bd 1. Leipz. 1853.
- Lübker, F., Reallexicon des classischen Alterthums für Gymnasien. 1ste Abth. Leipz. 1853.
- Macaulay, T. B., Englands Historie, overs. af Bauditz. 1ste Bds. 7—9 H. Kbh. 1853.
- *Martensen, H., De principiis liturgicis ecclesiae Lutheranae. Haun. 1853. (Progr.)
- Meyer, L., Fremmedordbog. 3 Udg. ved F. P. J. Dahl. Kbh. 1853.

- Molbech, Dansk Glossarium eller Ordbog over forældede danske Ord. H. 1—2. Kbh. 1853.
- Müller, P. E. og flere, Dansk Synonymik. 2 Udg. ved F. P. J. Dahl. Kbh. 1853.
- Munch, P. A., Illustreret Verdenshistorie. II, 18.
- Mynster, J. P., Blandede Skrifter. 3die Bds. 2det H. Kbh. 1853.
- Mynster, J. P., Meddelelser om mit Levnet. Kbh. 1854.
- Nationalbibliothek der deutschen Classiker. Bd. 59—65. Hildburghausen u. Neu-York 1853.
- Nauck, C. W., Des Q. Horatius Flaccus Oden und Epoden. Leipz. 1853.
- Nilsson, S., Skandinavisk Fauna. 4 delen. Fiskarna. H. 2. Lund 1853.
- Norsk Tidsskrift for Videnskab og Litteratur. 5 Aarg. H. 3—4. Udg. af C. C. A. Lange. Christ. 1853.
- , udg. af M. J. Monrad og H. Winter-Hjelm. 1853, H. 1—4. Kristiania 1853.
- Oehlenschläger, A., Om Ewald og Schiller. Kbh. 1854.
- *Paludan-Müller, C., Aktstykker til Nordens Historie i Grevefeidens Tid. Anden Samling. Odense 1853.
- Paludan-Müller, C., Grevens Feide, skildret efter trykte og utrykte Kilder. Kbh. 1853.
- Petersen, N. M., De danske gerningsords theori. Første afd.
- Petersen, N. M., Bidrag til den danske Litteraturs Historie. I. Middelalderen. Kbh. 1853.
- Petersen, N. M., Danmarks Historie i Hedenold. 2 Opl. D. 1 H. 1 Kbh. 1854.
- Povlsen, S., Tysk Læsebog for Begyndere. Kbh. 1853.
- Rennie, F., Fähigkeiten und Kräfte der Vögel. Aus dem Engl. Abth. 1—2. Leipz. 1839.
- Revue des deux mondes. Tome V, Livr. 1—6. VI, 1—4. Paris 1854.
- Rohmann, Skildringer af den nyeste Tids Historie. 5te D. Odense 1853.

- Rosing, S., Engelsk-dansk Ordbog. Kbh. 1853.
- Rudolph, L., Die Pflanzendecke der Erde. Berlin 1853.
- Rudolph, L., Atlas der Pflanzengeographie über alle Theile der Erde. Berlin 1852.
- Scharling og Engelstoft, Nyt theologisk Tidsskrift, 5te Bds. H. 1—2. Kbh. 1854.
- Schleiden, M. J., Die Pflanze und ihr Leben. 3 Aufl. Leipz. 1852.
- Schmarda, L. K., Die geographische Verbreitung der Thiere. Abth. 1—3. Wien 1853.
- Schmarda, L. K., Grundzüge der Zoologie. Th. 1. Wien 1853.
- Schmidt, O., Handbuch der vergleichenden Anatomie. 2 Aufl. Jena 1852.
- Schmidt, O., Hand-Atlas der vergleich. Anatomie. Lief. 1—2. Jena 1852—53.
- Schmidt, O., Lehrbuch der Zoologie. Abth. 1—2. Wien 1853—54.
- Schütz, Nouveau Musée Français. 1853, 27—48. 1854, 1—26.
- Sibbern, G., Den stoiske og epikuræiske Moral. Kbh. 1853.
- Steen, A., Begyndelsesgrunde i analytisk Plangeometri. Kbh. 1854.
- *Steenstrup, M. G. G., Historisk-kritisk Oversigt over Forsøgene paa at give en Historiens Filosofi. Kbh. 1854. (Disp.)
- *Stephani Thesaurus Graecae linguae. Vol. VII Fasc. 7 & Vol. VIII Fasc. 2.
- *Stephens, G., Twende old-engelske Digte med Osersættelser. Kbh. 1853. (Progr.)
- Taciti Agricola et Germania, udg. til Skolebrug af W. A. Bloch. Kbh. 1854.
- Télfy, J., Studien über die Alt- und Neugriechen. Leipz. 1853.
- Thrige, S. B., Lærebog i den gamle Historie. H. 1. Kbh. 1853.
- Tiecks gesammelte Novellen, Lief. 1—20.
- Trap, Kongelig dansk Hof- og Statskalender. Statshaandbog for det danske Monarchie for Aaret 1854. Kbh.

Troschel, Archiv für Naturgeschichte. 18 Jahrg. H. 5—6. 19
Jahrg. H. 1—2. Berlin 1851—53.

Wergeland, H., Samlede Skrifter. 4de Bd. H. 1—5. 5te Bd.
H. 1—5.

Westergaard, H. B., Kortfattet Lærebog i den uorganiske Che-
mi. Kbh. 1853.

Ørsted, H. C., Naturlærrens mechaniske Deel. 2 Udg. H. 3.
Kbh. 1854.

Desuden har Bibliotheket modtaget Lister over Udfaldet af
anden Examen samt den filosofiske Examen ved Kjøbenhavns
Universitet og Afgangsexamen ved de lærde Skoler for 1853,
Universitetets Forelæsningskataloger for Efteraarshalvaaret 1853
og Foraarshalvaaret 1854 samt 36 Skoleprogrammer for 1853,
nemlig: 19 fra danske, 3 fra slesvigske, 6 fra holstenske, 6 fra
norske Skoler, 1 fra Rejkevig og 1 fra Ratzeburg Skole; en-
delig fra sidstnævnte Skole 1 Program for 1852.

Den naturhistoriske Samling

er siden Udgivelsen af forrige Skoleaars Program bleven for-
øget med følgende Gjenstande:

Hovedskallen af en Ræv (*canis vulpes*), givet af Discipel N.
Hancke.

Skindene af *Rhamphastos chlororynchos* Temm. (Peberfugl)
og *Parra Jacana* L. (Sporevinge), givne af Discipel P.
Meyer.

Echeneis Remora L. (Sugefisk), Unge, given af Discipel J.
Schönau.

Skolens Examina

holdes i Aar saaledes, som nedenstaaende Liste udviser. De til Afgangsexamen hørende Prøver ere betegnede ved sed Skrift.

---

1. Skriftlig Prøve.

- Fred. d. 23 Juni Kl. 8. **VII A** og VII B. **Dansk Stil.**
 2. **VII A** og VII B. **Overs. fra Latin
til Dansk.**

- Løverd. d. 24 Juni Kl. 8. **VII A** og VII B. **Latinsk Stil.**
 8. **VI. Tysk Stil.**
 2. **VII A. Arithmetisk Opgave.**
 Mand. d. 26 Juni Kl. 8. **VII A. Geometrisk Opgave.**
 Mand. d. 10 Juli Kl. 8. VII B, VI Mathematiske Opgaver.
 8. V, IV, III A, III B, II, I Tysk Stil.
 3. VI, V, IV Latinsk Stil.
 3. IV B, III B, II, I Regning.

- Tirsd. d. 11 Juli Kl. 8. VI, V, IV, III A, III B, II, I Dansk Stil.
 3. VI Overs. fra Latin til Dansk.

2. Mundtlig Prøve.

(Det lille Bogstav foran Klokkeslettet angiver Værelset.)

Onsdagen d. 12 Juli.

a. 8. VII A. Latin.	a. 3. V. Græsk.
a. 10½. VII B. Religion.	b. 3. VI. Historie.
b. 8. I. Tysk.	c. 3. IV. Geometri og Na- turlære.
b. 10½. II. Historie.	
d. 8. III B. Naturhistorie.	
d. 10. III A. Naturhistorie.	

Torsdagen d. 13 Juli.

a. 8. VII A. Græsk.	a. 3. I. Religion.
a. 10½. IV. Historie.	a. 4½. III B. Tysk.
b. 8. VI. Religion.	b. 3. V. Latin.
b. 10. II. Tysk.	c. 3. III A. Arithmetik.
c. 8. VII B. Geometri.	
c. 10. III B. Arithmetik.	

Fredagen d. 14 Juli.

a. 8. VII A. Religion.	a. 3. IV B og III B. Engelsk.
a. 10½. I. Dansk.	b. 3. V. Historie.
b. 8. VI. Græsk.	c. 3. VI. Arithmetik.
b. 10. II. Fransk.	e. 4½. VII B. Arithmetik.
c. 8. IV. Tysk.	
c. 10. III A. Historie.	

Løverdagen d. 15 Juli.

a. 8. VII B. Historie.	a. 3. IV. Religion.
a. 10. VI. Latin.	b. 3. III B. Religion.
b. 8. III A. Latin.	d. 3. II. Naturhistorie.
b. 10. IV. Fransk.	
c. 8. V. Geometri.	
c. 10. VII A. Naturlære.	

Mandagen d. 17 Juli.

a. 8. VII B. Latin.	a. 3. III A. Geografi.
a. 10½. V. Tysk.	b. 3. II. Geografi.
b. 8. I. Historie.	c. 3. IV. Arithmetik.
b. 10. III B. Geografi.	
c. 8. VII A. Arithmetik.	
d. 10½. VII. Naturhisto-	
rie.	

Tirsdagen d. 18 Juli.

a. 8. VII B.	Græsk.	a. 3. V.	Geografi.
a. 10½. IV.	Latin.	b. 3. III A.	Tysk.
b. 8. VII.	Geografi.	c. 3. II.	Religion.
b. 10. V.	Fransk.		
c. 8. VII A.	Geometri.		
c. 10½. I.	Geografi.		

Onsdagen d. 19 Juli.

a. 8. VII A.	Hebraisk.	a. 3. IV.	Græsk.
a. 9. VII B.	Hebraisk.	b. 3. III B.	Fransk.
a. 10½. IV.	Geografi.	c. 3. VI.	Geometri.
b. 8. VI.	Tysk.		
b. 10. II.	Dansk.		
c. 8. V.	Arithmetik.		
c. 10. III A.	Fransk.		

Torsdagen d. 20 Juli.

a. 8. VI.	Fransk.	a. 3. V.	Religion.
a. 10. VII A.	Historie.	b. 3. III B.	Historie.
b. 8. III A.	Religion.	d. 3. IV.	Naturhistorie.
b. 10. VII B.	Naturlære.		
d. 8. V.	Naturhistorie.		
d. 10. I.	Naturhistorie.		

5—6. Sangprøve.

Fredagen d. 21 Juli Kl. 9 Form. prøves de ny anmeldte Disciple, som da kunne give Møde.

Løverdagen d. 22 Juli Kl. 10 Form. bekjendtgøres Examens Udfald og forelages Dimission og Omflytning, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Onsdagen d. 23 Avgust Kl. 9 prøves de ny anmeldte Disciple, som ikke have kunnet indfinde sig før Ferien, og samme Dags Eftermiddag Kl. 3 begynder Undervisningen i det ny Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningshøjtideligheden indbydes herved Disciplenes Fædre og Værger samt enhver, som interesserer sig for Skolen og dens Gjerning.

1854.